

בעל עסק זעיר

ניתוח נתונים, תובנות

ומסקנות לשנת 2025

יחידת החדשנות רשות המסים

רקע:

רפורמת בעל עסק זעיר נועדה להקל על הליכי עשיית העסקים בישראל באמצעות פישוט משמעותי של מערכת המס עבור מאות אלפי עסקים זעירים. הרפורמה מעניקה הקלות כגון פטור מהגשת דו"ח שנתי, ומציעה מנגנון פשוט וברור לחישוב ההוצאות המותרות בניכוי. בכך, מאפשרת הרפורמה לבעלי העסקים הזעירים לחסוך זמן ועלויות הנדרשים כיום למיצוי זכויותיכם ועמידה בחובותיהם.

הרפורמה הוסדרה במסגרת תיקון חקיקה. התיקון לחוק אושר במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023.

מגזר העסקים הקטנים הינו מגזר רחב ומגוון, שכולל עסקים בקשת רחבה של תחומי פעילות, בהיקפים משתנים ובצורות התארגנות שונות. בשנים האחרונות, הצטרפו למגזר זה עסקים זעירים רבים. החובות שחלות על כלל סוגי העסקים לפי דיני מס הכנסה, מכוונות לוודא את נכונות הדיווחים ותשלום המסים כנדרש. בחלק גדול מהמקרים אין הבדל משפטי ותפעולי בין עסקים זעירים לעסקים גדולים יותר. כך, מרבית החוקים, התקנות והכללים השונים שחלים על עסקים גדולים חלים גם על עסקים זעירים. כידוע, הרגולציה, לצד היותה כלי חשוב להבטחת הסדר הציבורי, מייצרת גם סרבול ועומס בירוקרטי, שעלולים להיות מכבידים עבור עסקים זעירים. קשיים אלה, עלולים לגרום בטווח הארוך לירידה בציות שנובעת מחוסר הבנה או חוסר יכולת (כלכלית או ארגונית) לעמוד בדרישות החוק או אף לוותר על פעילות עסקית.

עיקרי המודל:

עצמאי המוגדר כ-"בעל עסק זעיר" (עוסק פטור או עוסק מורשה שמחזור הכנסותיו לא עולה על 120,000 ₪), זכאי לנכות מהכנסותיו הוצאות בשיעור של 30% מהמחזור במקום לדרוש הוצאות שהוצאו בפועל. ברוב המקרים, הכרה זו תחסוך מאותם עסקים את החובה להגיש דו"ח שנתי, תשלום מקדמות מס הכנסה והגשת הצהרת הון כפי שיפורט בהמשך. בעל עסק זעיר זכאי לכל הטבות המס האישיות להן זכאי בעל עסק אחר (כדוגמת נקודות זיכוי).

עוסק פטור או עוסק מורשה שמחזור העסקאות השנתי שלו הוא עד התקרה לעוסק פטור, יהיה רשאי להירשם כ"בעל עסק זעיר". נכון לשנים 2024 ו-2025, מחזור העסקאות הוא 120 אלף ₪ (החל משנת 2026, מוצמדת תקרה זו למדד המחירים לצרכן).

יחידת החדשנות רשות המסים

רפורמת בעל עסק זעיר - נתונים ותובנות

עיקרי הנתונים, העקרונות והתובנות מהרפורמה החדשה של "בעל עסק זעיר":

בתחילת שנת 2024 נכנסה לתוקף הרפורמה ל"בעל עסק זעיר" שנועדה להקל על העסקים הזעירים ולפשט עבורם את תהליך הדיווח, החישוב והתשלום של מס ההכנסה. בסוף שנת 2024 הותקנו תקנות שמעניקות פטור מהגשת דו"ח שנתי לעסקים אלה. הרפורמה הינה בשורה משמעותית לציבור העסקים הזעירים ותביא להקלה משמעותית בממשקים שלהם עם רשות המסים.

עבודה זו, שנעשתה על נתוני שנת 2025, היא עדכון של הדו"ח שפרסמנו על נתוני שנת 2024, אנו נציג ניתוחים שונים בהתייחס לכלל העסקים הזעירים בישראל וכן נתונים לגבי העסקים שכבר נרשמו לרפורמה.

רפורמת "בעל עסק זעיר" מהווה נדבך מרכזי בחזון רשות המסים לפישוט מערכת המס, צמצום הנטל הבירוקרטי ועידוד הצמיחה במשק. הנתונים העדכניים מבססים את נחיצותו החברתית והכלכלית של המהלך: בעוד שהעסקים הזעירים מהווים כ-52% מכלל העוסקים הרשומים במע"מ, חלקם במחזור העסקאות הכולל עומד על כ-0.7% בלבד.

נתון דרמטי שעולה מניתוח תיאומי המס לשנת 2025 הוא כי עבור כ-46% מבעלי העסקים הזעירים, ההכנסה מהעסק מהווה את מקור ההכנסה היחיד. עובדה זו מדגישה את החשיבות הקריטית של מתן הפטור מהגשת הדו"ח השנתי עבור אוכלוסייה שהבירוקרטיה עלולה להוות עבורה חסם ממשי לפעילות כלכלית ולפרנסה.

הצלחת הרפורמה משתקפת בקצב הצטרפות מרשים המציג עלייה עקבית ומתמדת: בעוד שנכון לסוף שנת 2025 עמד מספר הנרשמים על כ-127,500, הרי שנכון לתחילת מאי 2026 כבר נרשמו למודל החדש מעל 150,000 בעלי עסקים.

המודל מצליח להנגיש את עולם המס במיוחד לאוכלוסיות צעירות (כ-50% מהנרשמים הם בני 35 ומטה) ומציג פריסה גיאוגרפית רחבה, כאשר כ-45% מהנרשמים מתגוררים בצפון ובדרום. נתונים אלו מחזקים את מחויבות רשות המסים להמשיך וליצור סביבה רגולטורית יעילה, שקופה ונגישה, המאפשרת חיסכון ניכר בעלויות הדיווח והאכיפה, תוך תמיכה ישירה בפרנסתם של משקי בית רבים בישראל.

רו"ח אלישיב ממנו, מנהל הפרויקט "רפורמת בעל עסק זעיר"

יחידת החדשנות רשות המסים

ניתוח נתונים, תובנות ומסקנות ראשוניות לרפורמה של "בעל עסק זעיר"

מסקנות עיקריות העולות מהנתונים:

- ✓ מספר העוסקים הפטורים שנפתחו בשנה קלנדרית עלה ב-153% בין שנת 2018 לשנת 2025.
- ✓ מספר העוסקים הפטורים והעוסקים המורשים שמחזורם הוא עד תקרת המחזור של עוסק פטור גדל בכ-61% בין שנת 2018 לשנת 2024.
- ✓ סך המחזורים של כלל העוסקים הפטורים ושל כלל העוסקים המורשים שמחזורם הוא עד תקרת המחזור של עוסק פטור גדל ב-67% בין שנת 2018 לשנת 2024.
- ✓ המחזורים השנתיים הממוצעים של עוסקים פטורים ושל עוסקים מורשים שמחזורם הוא עד תקרת המחזור של עוסק פטור הם נמוכים יחסית, ועומדים על **31 אלף ₪** ו-**58 אלף ₪** בהתאמה (לשנת 2024).
- ✓ פילוח העסקים הזעירים לפי מס שולי (שנקבע בתיאום המס) מראה שכשלושה רבעים מהעסקים אינם מגיעים לסף המס.
- ✓ פילוח העסקים הזעירים לפי מחזור (בהתאם לדיווח בתיאום המס) מראה שרק **כ-4%** נוסקים לתקרת המחזור המרבית של העסק הזעיר.
- ✓ העוסקים הפטורים והעוסקים המורשים שמחזורם הוא עד תקרת המחזור של עוסק פטור מהווים כ-**52%** מסך העוסקים במשק. מנגד, המחזור של אותם עוסקים פטורים ומורשים הינו כ-**0.7%** בלבד מסך המחזור של כלל העוסקים במשק.
- ✓ עבור כמעט מחצית (46%) מהעסקים הזעירים ההכנסה מעסק זעיר היא הכנסתם היחידה.
- ✓ קצב הגידול של פתיחת תיקים ובקשות מעבר לעסק הזעיר מראה גידול קבוע ועקבי.
- ✓ כ-מחצית (50.3%) מהנרשמים למודל "בעל עסק זעיר" הם בני **35 ומטה**, שיעור הגבוה מחלקם באוכלוסייה הרלבנטית שעומד על כ-**32%**.
- ✓ כ-**40%** מהנרשמים להיות "בעל עסק זעיר" הם בסטטוס **רווק/ה**, שיעור הגבוה מחלקם באוכלוסייה הרלבנטית שעומד על כ-**26%**.
- ✓ מעל מחצית (כ-54%) מהנרשמים להיות "בעל עסק זעיר" הן **נשים**, שיעור דומה לחלקם באוכלוסייה הרלבנטית שעומד על כ-**52%**.
- ✓ כ-**45%** מהנרשמים להיות "בעל עסק זעיר" הם **מהדרום ומהצפון**, שיעור דומה לחלקם באוכלוסייה הרלבנטית.

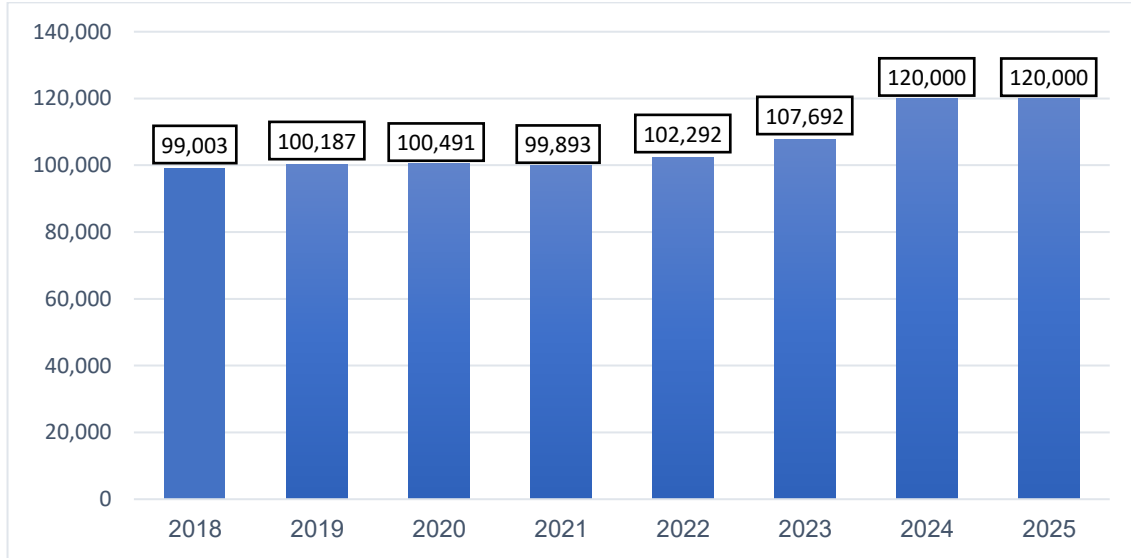
כתב וערך: איתמר פרחי, מנהל תחום בכיר, מרכז פרויקט בעל עסק זעיר, רשות המסים

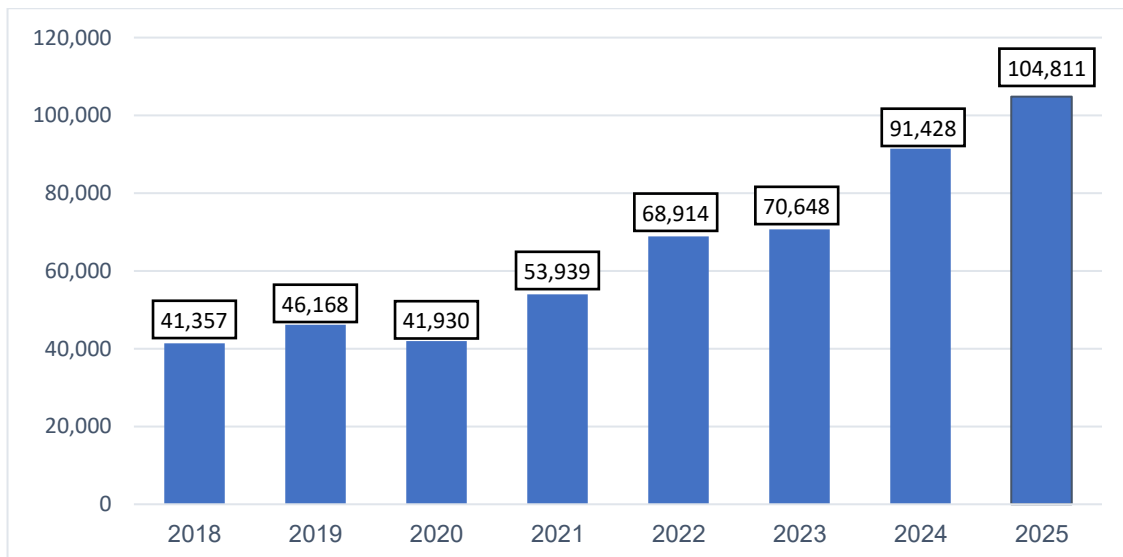
יחידת החדשנות רשות המסים

עוסקים פטורים ועוסקים מורשים עם מחזור עד רף תקרת המחזור של עוסק פטור

קהל היעד של רפורמת "בעל עסק זעיר" הוא עוסקים פטורים ועוסקים מורשים שמחזור¹ העסקאות שלהם הוא עד תקרת המחזור של עוסק פטור. להלן ניתוח נתונים עדכניים לגבי אוכלוסייה זו, כולל מגמות ושינויים בשנים האחרונות. רף מחזור העסקאות המרבי (בשקלים) של עוסק פטור, בשנים 2018-2025:²

מספר העוסקים הפטורים שנפתחו בכל שנה, בשנים 2018-2025:³

¹ מחזור בעבודה זו הינו מחזור בהתאם לדיווחי המע"מ של העוסקים.

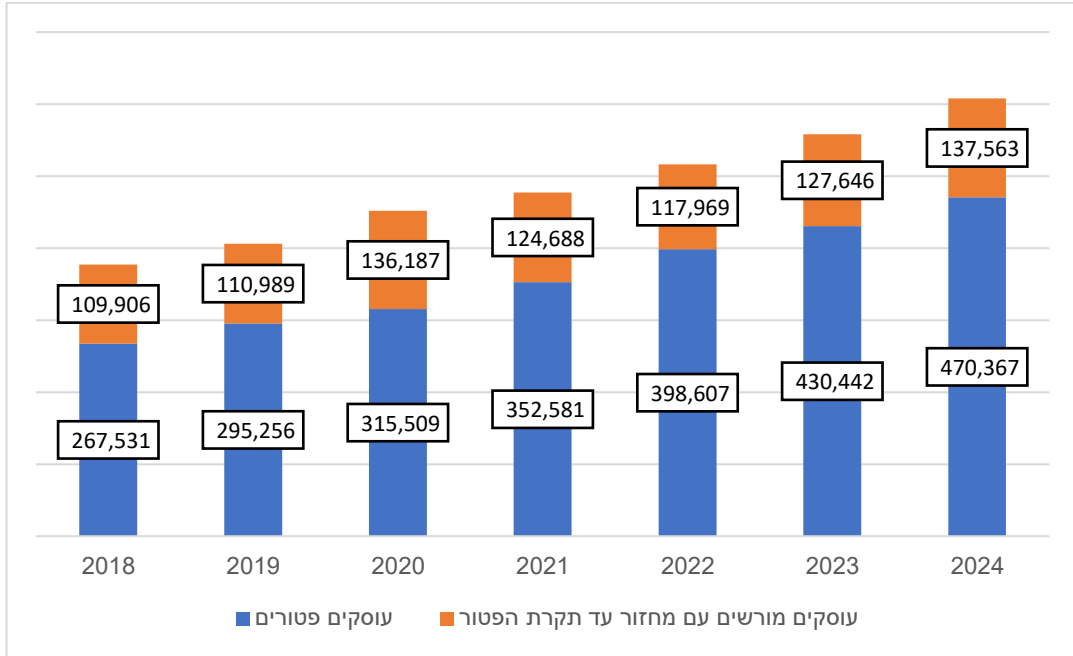
² נלקח מתוך [עדכון סכומים בחוק מע"מ ובתקנותיו](#).

³ נלקח מתוך עיבוד של מערכת BI מע"מ של רשות המסים.

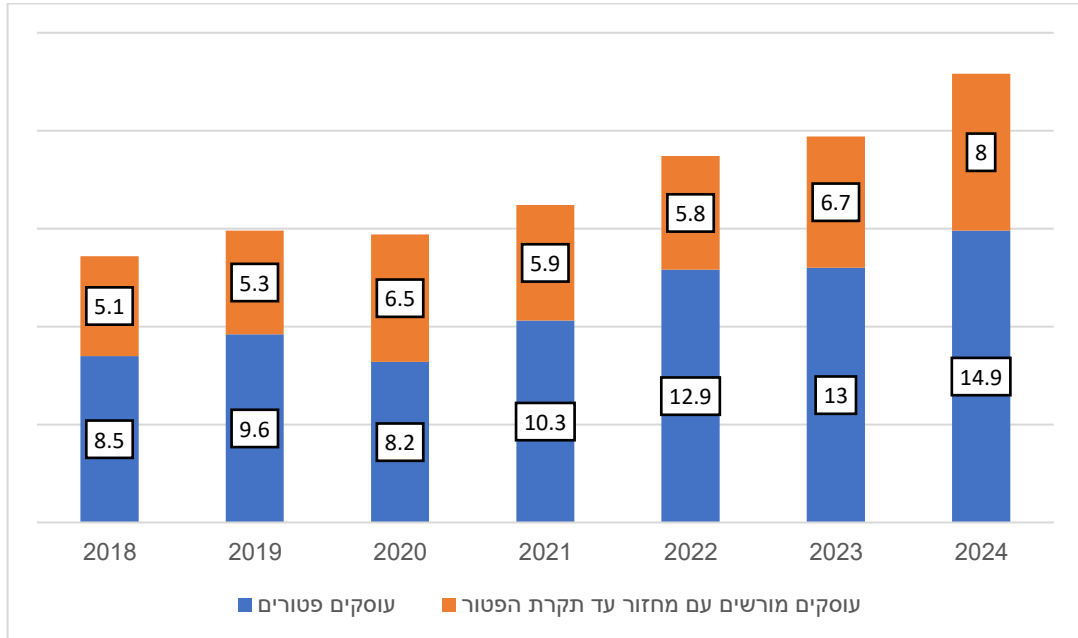

יחידת החדשנות רשות המסים

סך העוסקים הפטורים ומספר העוסקים המורשים שמחזורם הוא עד תקרת המחזור של עוסק פטור בכל שנה, בשנים 2018-2024:

סך המחזוריים של כלל העוסקים הפטורים וסך המחזוריים של כלל העוסקים המורשים שמחזורם הוא עד תקרת המחזור של עוסק פטור בכל שנה, בשנים 2018-2024 (במיליארדי ₪):

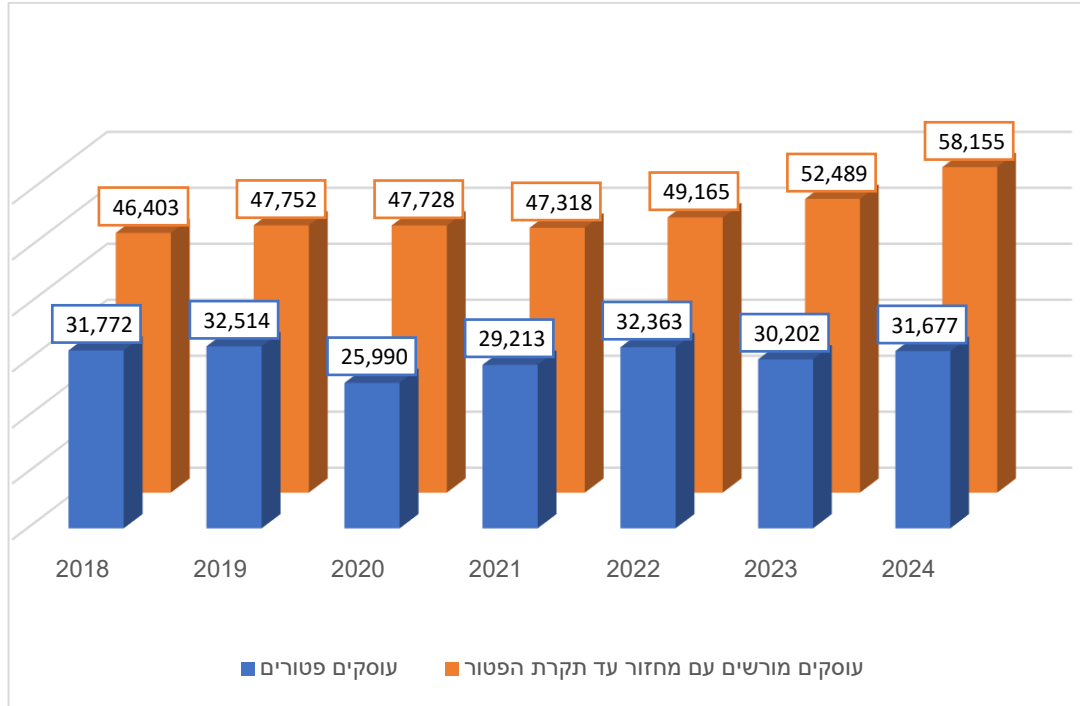

4 לאור החרגות שונות שנקבעו בחוק (בעל מניות מהותי, שותף בשותפות וכיוצא בזה), ולאור מגוון סיבות נוספות שביגין יתכן שבעל עסק יכול יהיה חייב בהגשת דוח שנתי, פוטנציאל הרישום לבעל עסק זעיר הפטור מהגשת דין וחשבון הוא נמוך יותר. להערכתנו, מספר בעלי עסקים שיכולים להירשם למודל ולהיות זכאים לפטור מהגשת דו"ח שנתי עומד על כ- 450,000.

יחידת החדשנות רשות המסים

מחזורים שנתיים ממוצעים של עוסקים פטורים ושל עוסקים מורשים שמחזורם הוא עד תקרת המחזור של עוסק פטור, לאורך השנים האחרונות:

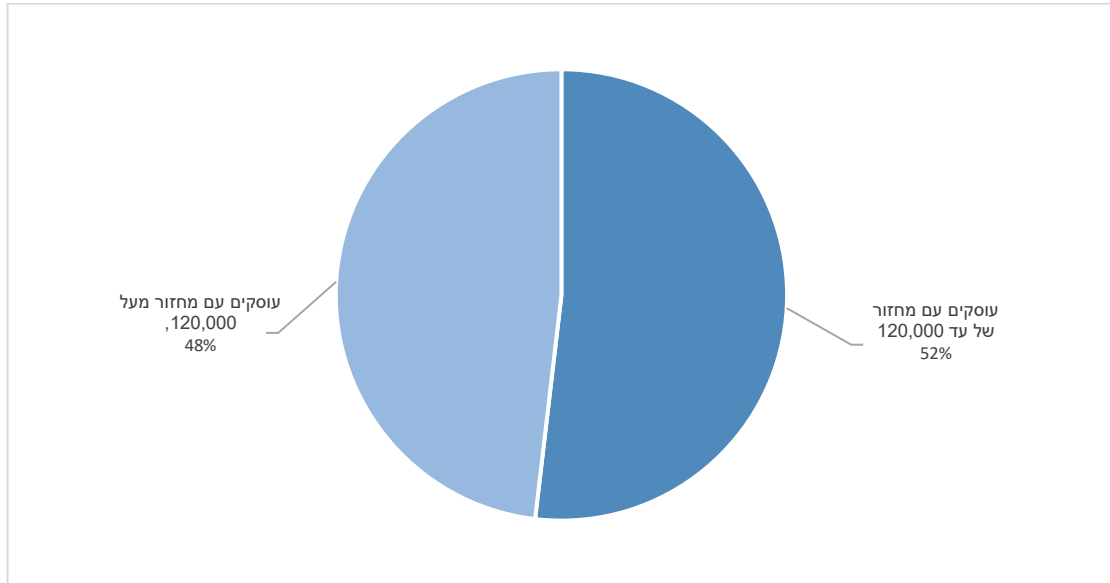

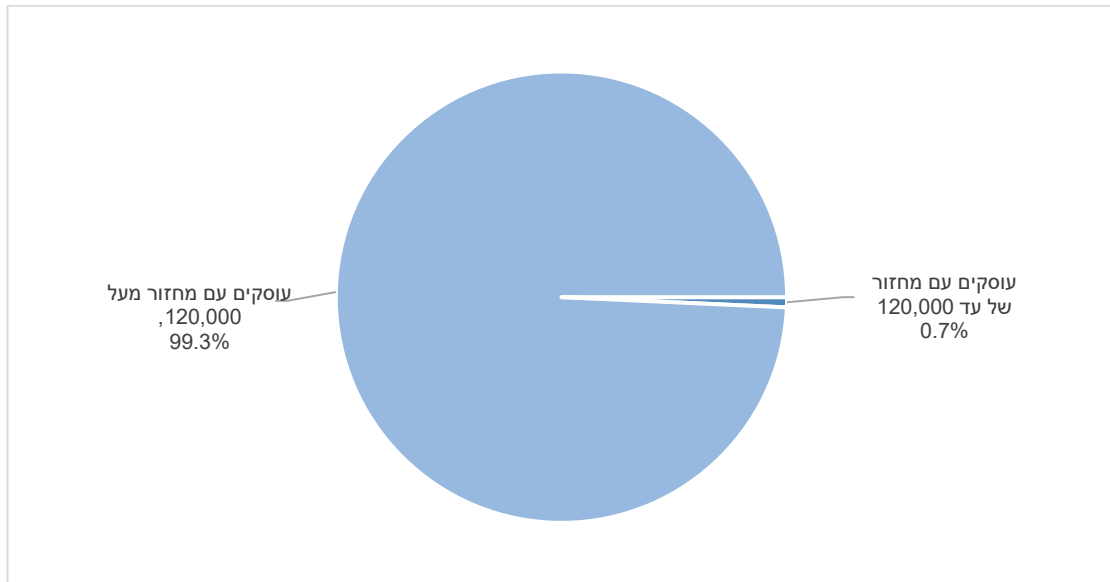
יחידת החדשנות רשות המסים

בתרשים העליון בעמוד זה מובא היחס בין מספר העוסקים שמחזורים הוא עד תקרת המחזור של עוסק פטור (אוכלוסיית היעד של ה- "עסק הזעיר") לבין סה"כ מספר העוסקים במשק. שיעורם של עסקים אלו עומד על 52% מכלל העוסקים. לעומת זאת, כפי שניתן לראות בתרשים התחתון, חלקם בסך המחזורים המדווחים עומד על פחות מ 1%.⁵

מספר העוסקים בשנת 2023 – 1.1 מיליון עוסקים :

מחזור העוסקים בשנת 2023 כפי שדווח למע"מ (2,974 מיליארדי ש"ח) :

⁵ נלקח מתוך עיבוד של מערכת BI מע"מ של רשות המסים.

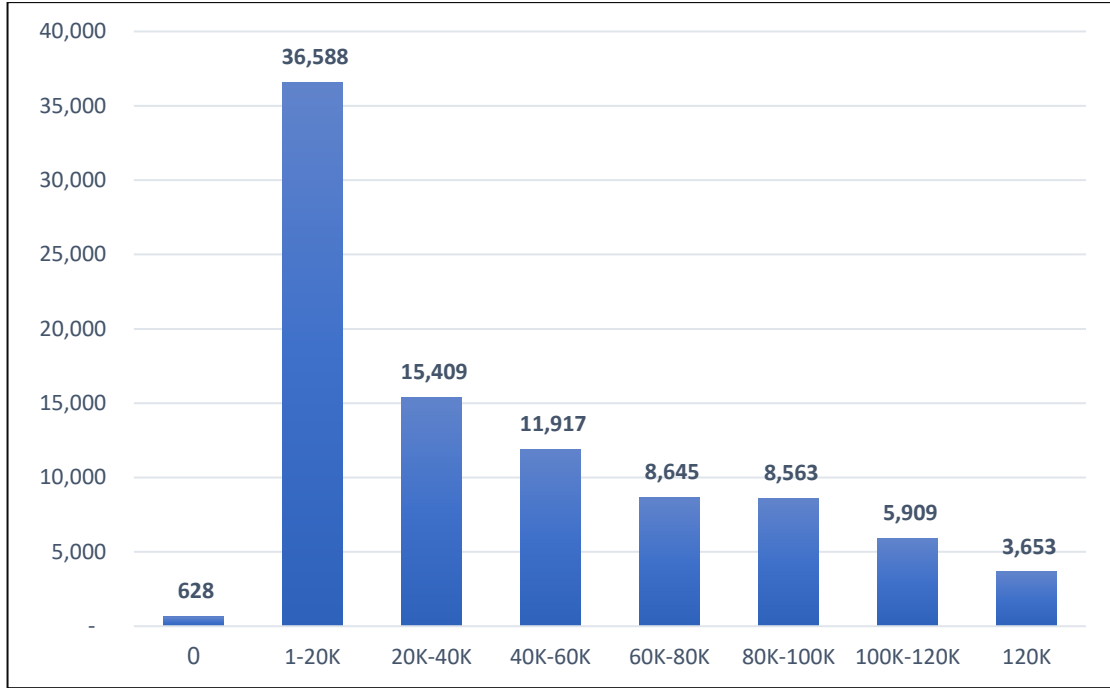

יחידת החדשנות רשות המסים

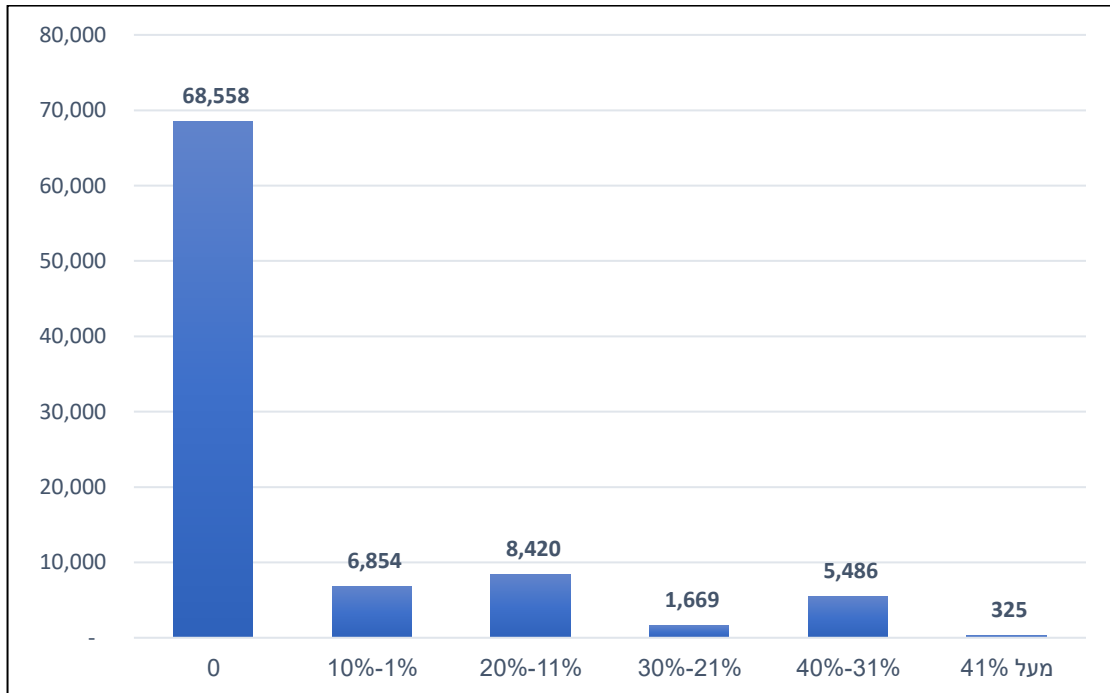
עסק זעיר - נתונים של עסקים שנרשמו לרפורמה

בתרשימים הבאים, נציג פילוח של העסקים שנרשמו לרפורמה וערכו תיאום מס לשנת המס 2025 (כ- 91,000 עסקים).

פילוח עסקים זעירים לפי מחזור (בהתאם לדיווח בתיאום המס):

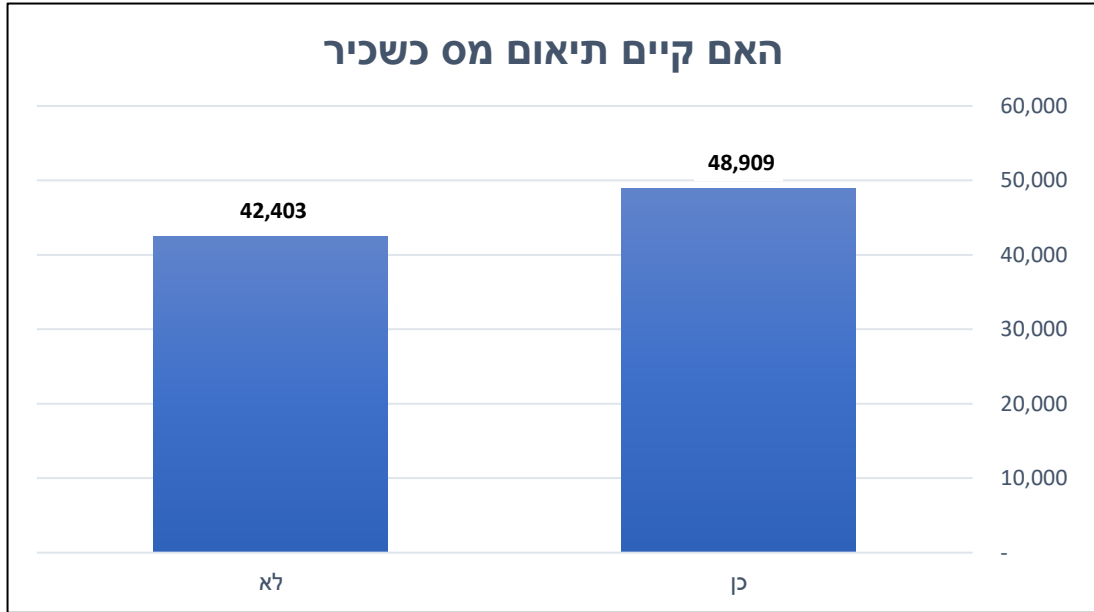
פילוח עסקים זעירים לפי שיעורי מס שולי (שנקבע בתיאום המס):

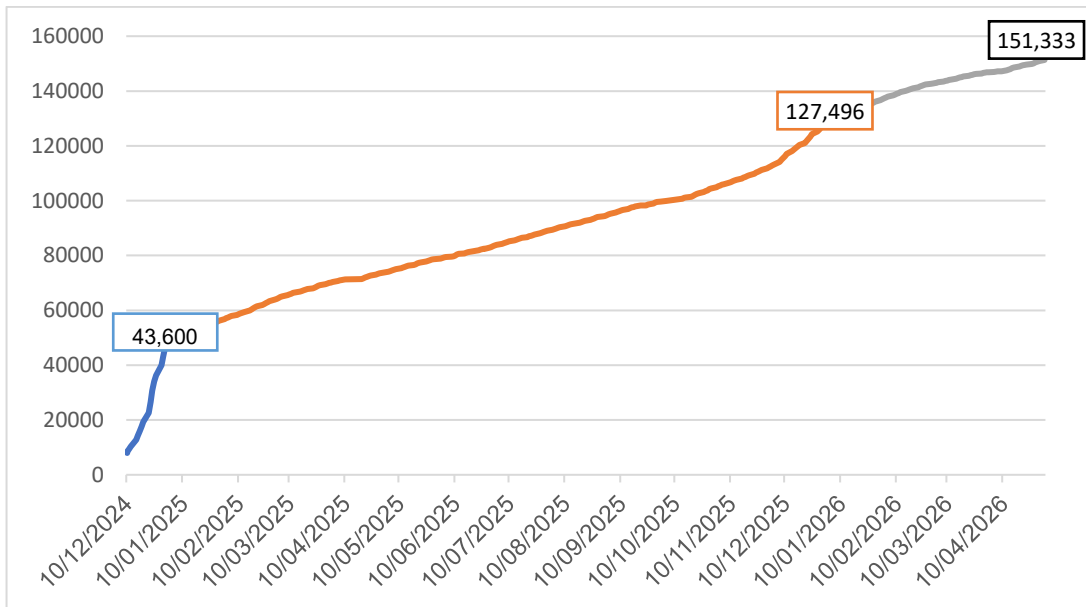

יחידת החדשנות רשות המסים

בעלי עסקים זעירים שעובדים בעבודה נוספת כשכירים (לפי הדיווח בתיאום המס):

קצב פתיחת התיקים ובקשות המעבר לעסק הזעיר, לאורך כל תקופת הרפורמה*.

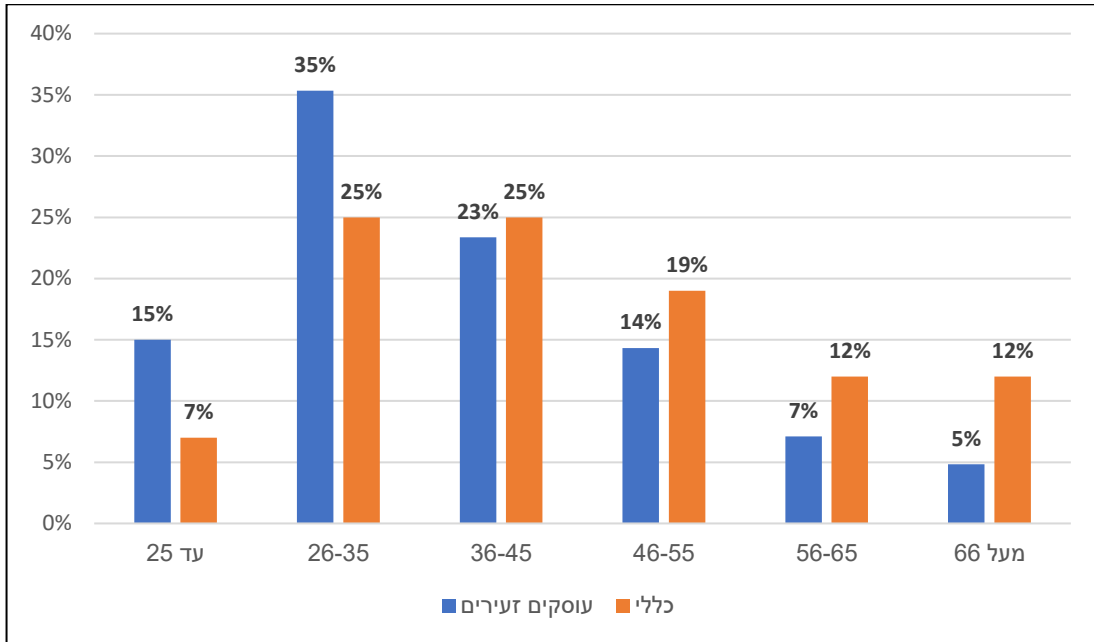

* לא כל מי שנרשם למודל השלים את התהליך בפועל, ולא כולם ביצעו תיאום מס עד תום השנה הרלוונטית (2024 ו-2025).

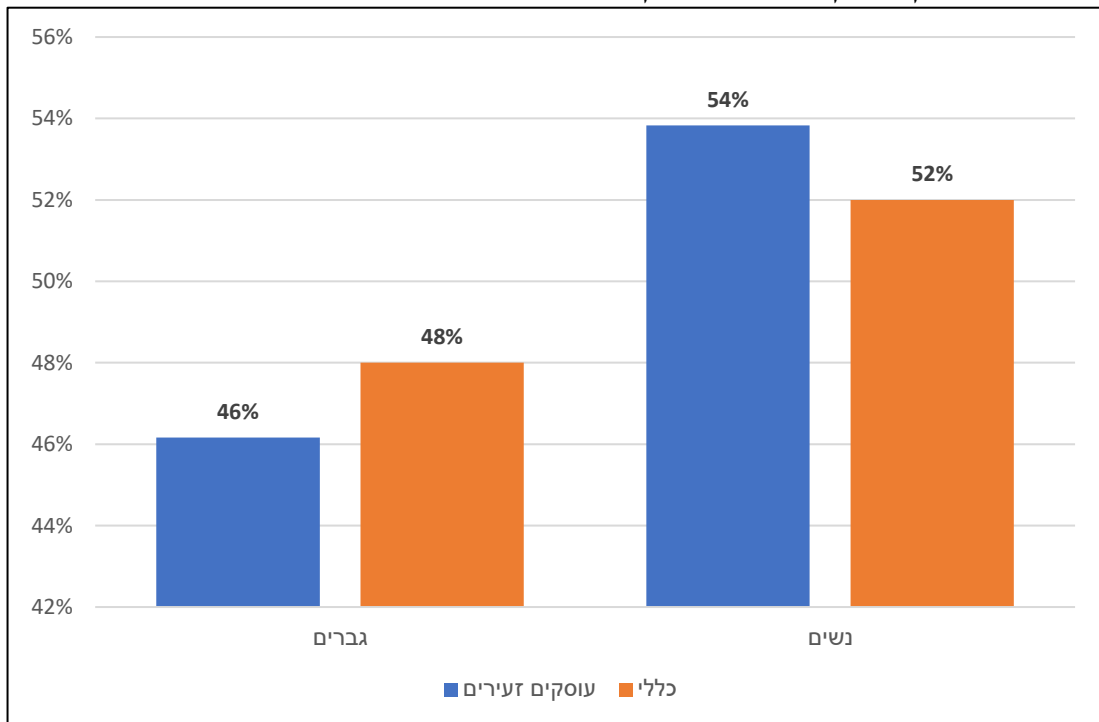
פתיחת תיקים ובקשות מעבר לעסק הזעיר לפי גיל (ביחס לאוכלוסייה הרלוונטית):

יחידת החדשנות רשות המסים

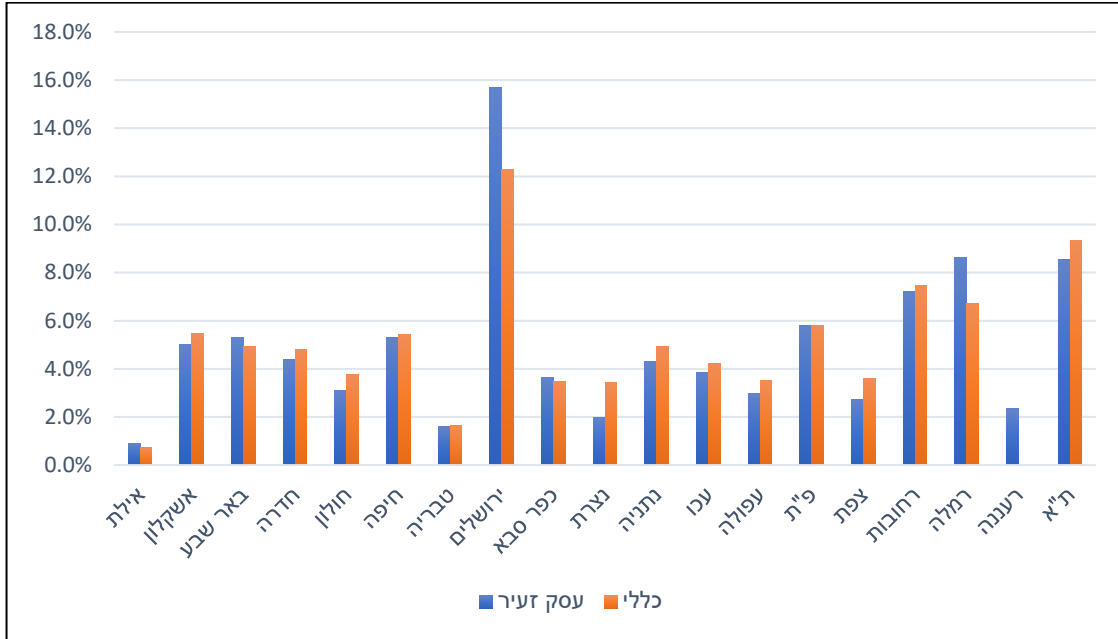
אחוז פתיחת תיקים ובקשות מעבר לעסק הזעיר לפי מגדר (ביחס לאוכלוסייה הרלוונטית):

יחידת החדשנות רשות המסים

אחוז פתיחת תיקים ובקשות מעבר לעסק הזעיר לפי אזור גאוגרפי⁶:

⁶ הפילוח נעשה לפי המיקום של משרדי השומה האזורים.

יחידת החדשנות רשות המסים

הסבר על "מסלול הדיווח המקוצר" לבעל עסק זעיר:

תנאי הצטרפות ל"מסלול הדיווח המקוצר":

בעל עסק זעיר יהיה זכאי להיכנס למסלול הדיווח המקוצר בתנאים הבאים:

1. הוא פתח תיק של "בעל עסק זעיר" (סוג תיק 44) או הגיש בקשה לשנות את סוג התיק לסוג תיק של בעל עסק זעיר.
2. הוא או בן זוגו לא חייבים בהגשת דו"ח שנתי מסיבה אחרת.
3. הוא עומד בדרישות החוק לבעל עסק זעיר (ראו בהמשך).

המשמעות של מסלול הדיווח המקוצר:

- ✓ פטור מהגשת דו"ח שנתי.
 - ✓ פטור מתשלום מקדמות*.
 - ✓ לא תישלח דרישה להצהרת הון*.
- *למעט במקרים חריגים כפי שיוסבר בהמשך

להלן תהליך הרישום והדיווח החדש לבעל עסק זעיר:

- ✓ רישום כ"בעל עסק זעיר" – פעם אחת (בעת הבחירה להיות "עסק זעיר")
- ✓ חישוב המס מההכנסה כ"עסק זעיר" – אחת לשנה, במערכת תיאומי המס
- ✓ דיווח על המחזור ותשלום המס - אחת לשנה, מיד לאחר תום השנה

אופן הצטרפות למסלול הדיווח המקוצר:

- ✓ עוסק חדש שיפתח תיק "עוסק פטור" מקוון במע"מ יוגדר אוטומטית כבעל עסק זעיר במס הכנסה, אלא אם כן סימן בטופס פתיחת תיק "עוסק פטור" כי הוא אינו מעוניין בכך.
- ✓ עוסקים קיימים, עוסקים פטורים חדשים שיפתחו תיק באופן לא מקוון ועוסקים חדשים המוגדרים במע"מ כ"עוסק מורשה", יוכלו לבקש לשנות את מעמדם במס הכנסה ל"בעל עסק זעיר" כפי שיפורט בהמשך. ניתן להגיש בקשות לאורך כל שנת המס – מה-1 בינואר ועד ה-25 בדצמבר.

קבלת מעמד "בעל עסק זעיר" מול מס הכנסה היא פעולה וולונטרית ובעלי עסקים, שיבקשו להמשיך לדווח במסלול הרגיל יוכלו לעשות זאת.

יובהר כי לכל עצמאי שקיבל מעמד של "בעל עסק זעיר" שמורה הזכות להגיש דו"ח שנתי מלא ועדיין לנכות הוצאות בשיעור של 30% מהמחזור לשם בירור הכנסתו החייבת באותה שנת מס בדו"ח השנתי.

יחידת החדשנות רשות המסים

קישורים רלוונטיים:

1. [דף ראשי עסק זעיר](#)
2. [פודמס עסק זעיר](#)
3. [מדריך בעל עסק זעיר](#)
4. [שאלות ותשובות- רפורמת בעל עסק זעיר](#)
5. [בקשה לשינוי סוג תיק ל"בעל עסק זעיר"](#)
6. [תיאום מס](#)
7. [דיווח שנתי מקוצר ותשלום לעסק הזעיר](#)